

KØBENHAVNS BYRET

DOM

Afsagt den 22. marts 2018 i sag nr. BS 23A-5263/2017:

A

...

mod

FAH

(Foreningen af forsikringsselskaber til overtagelse af
lovpligtig ansvar forsikring for hunde)

Philip Heymans Allé 1

2900 Hellerup

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, der er anlagt den 24. juli 2017, angår spørgsmålet, om der er indtrådt forældelse af As eventuelle krav på erstatning for tab af erhvervsevne som følge af en ulykke, der fandt sted den 6. maj 2008, og om ulykken skal anerkendes som forvoldt af en ukendt hund, således at kravet er omfattet den lovpligtige ansvarsforsikring for hunde.

Retten har besluttet, at spørgsmålet om forældelse samt spørgsmålet om, hvorvidt uheldet skal anerkendes som forvoldt af en hund, skal udskilles til særskilt forhandling og afgørelse, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1.

Under denne delhovedforhandling har sagsøgeren, A, over for sagsøgte, FAH, nedlagt følgende påstande:

1. FAH tilpligtes at anerkende, at As erstatningskrav ikke er forældet.
2. FAH tilpligtes endvidere at anerkende, at ulykken den 6. maj 2008 må antages at være forvoldt af en hund.

FAH har nedlagt påstand om frifindelse.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Af epikrise af 6. maj 2008 fra Y- by Sygehus fremgår følgende:

"Fører af bus med ca. 20 km i timen, forsøger pt. at undvige dyr på vejen, kører herefter i et hul på vejen, kører opad igen, og bringes til standsning. Pt. har sikkerhedssele på og airbag udløses. ..."

Arbejdsskaden blev anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen den 2. juli 2008. Af anmeldelsen fremgår blandt andet:

"Kommer kørende fra X-by med ca. 40 km/time. Er på vej til busslusen. Er ca. halvvejs inde i busslusen, da jeg får øje på en løs hund, der kommer fra den førstkommende tværvej. For at undgå at påkøre hunden drejer jeg refleksmæssigt rattet. Jeg undgår at påkøre hunden, men kører ned i hullet. Jeg kontakter kollega, som kører mig på skadestuen på Y-by Sygehus."

Forsikringsselskabet Tryg, der var ansvarsforsikrer for det uheldsramte køretøj, har oplyst, at man den 26. juni 2008 har noteret følgende på sagen:

"Anmeldt af B N
Føreren A undviger en hund og kører i vandgrav."

Den 23. februar 2009 anerkendte Arbejdsskadestyrelsen ulykken den 6. maj 2008 som en arbejdsskade, og at skaden i form af smerter og aflåsning af venstre albue var forårsaget af, at sagsøgeren den 6. maj 2008 kørte galt med en bus. Varigt mén anerkendtes foreløbigt med 5 procent, men da tilstanden ikke vurderedes som stationær, tilkendegav Arbejdsskadestyrelsen at ville se på mén igen den 15. december 2009. Ved samme afgørelse traf Arbejdsskadestyrelsen endvidere afgørelse om, at erhvervsevnen var nedsat mindre end 15 procent. Vedrørende erhvervsevnetab anførtes, at den erhvervsmæssige situation var uafklaret, fordi sagsøger var sygemeldt og modtog dagpenge. Det anførtes videre: "Vi vurderer ud fra omfanget af skaden i din højre albue, at du i løbet af kortere tid igen vil kunne arbejde og derved have et indtægtsniveau som før skaden." Arbejdsskadestyrelsen kunne derfor ikke vurdere, om arbejdsskaden havde nedsat sagsøgerens evne til at tjene penge ved arbejde. Denne afgørelse blev for så vidt angår erhvervsavnetabet stadfæstet af Ankestyrelsen den 19. november 2009.

Ved afgørelse af 24. februar 2010 traf Arbejdsskadestyrelsen afgørelse med forhøjelse af sagsøgerens varige mén til 8 procent. Som grundlag for denne afgørelse forelå en funktionsattest fra sagsøgerens læge, hvorefter der var smerter i højre albue, smerter ved løft af højre arm og stikken i hele armen specielt om natten. Det fremgik desuden, at sagsøger ikke kunne lave armbelastende funktioner.

Den 3. januar 2011 anmodede sagsøger om genoptagelse af afgørelsen om varigt mén. Ved afgørelse af 14. april 2011 fastholdt Arbejdsskadestyrelsen sin afgørelse af 24. februar 2010. Af sidstnævnte afgørelse fremgik blandt andet:

"Du klager aktuelt over smerter i højre albue ved mindste brug af højre arm med udstråling til hånd og nakke. Der er smerteforværring ved brug af mus. Du kan ikke klare grovere rengøring eller løfte tunge ting med højre arm."

Begge disse afgørelser, dvs. afgørelse af 24. februar 2010 og afgørelse af 14. april 2011, blev tiltrådt af Ankestyrelsen den 15. september 2011.

Ved afgørelse af 27. december 2013 fastholdt Arbejdsskadestyrelsen den tidligere afgørelse for så vidt angår varigt mén og traf midlertidig afgørelse om, at sagsøgerens erhvervsevnetab kunne fastsættes til 15 procent. Vedrørende erhvervsevnetab anførtes, at den erhvervsmæssige situation endnu ikke var endeligt afklaret. Det anførtes videre:

"Vi har derfor vurderet, at din samlede erhvervsevne er nedsat med 1/3 eller svarende til 30 procent. Vi vurderer imidlertid, at din erhvervsmæssige situation ikke er afklaret, og at du udover arbejdsskadens følger har en del andre gener, som medfører problemer med at komme tilbage på det ordinære arbejdsmarked.

Vi skønner derfor, at det ikke kun er arbejdsskadens følger, der har været skyld i, at du endnu ikke er afklaret erhvervsmæssigt, og vi har vurderet, at arbejdsskadens følger udgør ca. 1/2 af dit samlede erhvervsevnetab svarende til 15 procent."

Arbejdsskadestyrelsen tilkendegav samtidig, at man ville se på erhvervsevnetabet igen den 15. februar 2014.

Den 10. januar 2014 blev et differencekrav vedrørende svie og smerte samt tabt arbejdsfortjeneste anmeldt over for FAH, der afviste kravet den 24. april 2014 med henvisning til, at kravet var forældet.

Ved afgørelse af 29. maj 2015 opretholdt Ankestyrelsen afgørelsen af 27. december 2013 for så vidt angår erhvervsevnetabsprocenten på 15 procent, idet årslønnen dog blev forhøjet fra 303.000 kr. til 419.000 kr. Af denne afgørelse fremgår blandt andet:

"Vi vurderer, at din erhvervsmæssige situation er for uafklaret til, at vi kan træffe endelig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne, men at det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at arbejdsskadens følger er med til at forhindre dig i at genoptage arbejdet som buschauffør, og i at opnå samme indtjening som før arbejdsskaden."

Ved afgørelse af 31. marts 2016 traf Arbejdsskadestyrelsen midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne og fastsatte erhvervsevnetabet til 25 procent, og ved afgørelse af 4. august 2016 nedsattes det midlertidige erhvervsevnetab til 20 procent. Den 27. januar 2017 blev erhvervsevnetabet herefter endeligt fastsat til 20 procent.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af A, B og C.

A har forklaret, at hun på daværende tidspunkt var ansat som chauffør i et busselskab. Hun var på uheldsdagen mødt ind op ad for-

middagen. Der kom en opringning fra en borger, som ønskede at køre med telebussen. Telebussen var en mindre bus med plads til 24 passagerer. På uheldsstedet mellem X-by og Z-by er der en busluse. Da hun var kommet ca. ½ meter ind i busslusen, kom en hund løbende over vejen. Rent refleksmæssigt hev hun straks i rattet for at undgå påkørsel af hunden. Bussen røg herved ned i hullet i busslusen og op igen. Der var tale om en mellemstor hund af labradorstørrelse. Hunden var mørk eller sort. Der var på dagen fine kørselsforhold og det var lyst. Uheldet skete i et område med blandet sommerhus- og helårsbeboelse. Der var ingen passagerer i bussen. Der var ingen vidner til uheldet. Hun havde kørt på stedet flere gange tidligere. Folk går ofte tur i området med deres hunde. Hun har også tidligere set løse hunde i området.

Efter uheldet følte hun sig chokeret og omtumlet. Hun ringede straks til sin kollega C, der boede i området. Han kom kort efter til stede og sørgede for, at deres fælles arbejdsgiver blev orienteret om uheldet, ligesom han ringede efter en mekaniker. C havde kørt morgenturen med bussen. Hun ringede udelukkende til ham, fordi hun vidste at han boede tæt på. Herefter kørte C hende ind på skadestuen i Y-by. C var også med inde på skadestuen. Ved uheldet havde hun fået et stød igennem hele kroppen, og hun følte sig øm over det hele, men der var ikke brækket noget. Hun oplyste på skadestuen, at det var en hund, der var løbet ud foran bussen. Hun har ikke sagt, at det var et "dyr". Hun modtog ingen behandling på skadestuen, men fik alene nogle smertestillende piller med hjem. Hun talte samme dag med sin nærmeste foresatte, D, om færdselsuheldet.

Det er først for ganske nylig, at hun har set sin egen journal. Hun var i revalidering i 2010-2011. I 2012 var hun i praktik i en køreskole, men det måtte hun opgive, da hun ikke kunne klare rivearbejdet. Armen gav hende fortsat problemer. I 2014 var hun i praktik på Y-by Campingplads fra marts til september. Hun arbejdede ca. 10 timer om ugen. Hun blev herefter indstillet til et fleksjob, hvilket hun fik i november 2014 ved V-Firma. Hun startede med at køre skoleture i V-Firma, men det kunne hun ikke holde til. Herefter kom hun ind på kontoret. Fra september/oktober 2016 har hun haft arbejde hos V-firma ca. 10 timer om ugen. Hun har netop indgået ny kontrakt med V-firma.

Hun har hele tiden tænkt, at hun nok skulle komme i almindeligt arbejde igen. Hun forsøgte at genoptage arbejdet efter uheldet, men hun måtte flere gange sygemelde sig, fordi generne blev værre, når hun belastede armen. Hun har også senere flere gange forsøgt at gå op i tid, men det har hun ikke kunnet klare. Hun modtog en samlet udbetaling for erhvervsevnetab i ar-

bejdsskadesagen i februar 2017. Hun købte en bil for den udbetalte erstatning.

Hun har under hele sagen været repræsenteret af 3F, som hun kontaktede allerede et par dage efter uheldet. Der blev indgivet anmeldelse i arbejdsskadesagen den 2. juli 2008. Hun skulle selv sørge for anmeldelse mv., selvom hun havde 3F som rådgiver. Hun besluttede sig derfor til at kontakte en advokat ultimo 2013.

C har forklaret, at han har været kollega med A. Han havde kørt morgenturen med telebussen på uheldsdagen. A havde mellemvagten. Senere på formiddagen blev han ringet op af A, der grædende fortalte ham, at hun var kørt galt med bussen, fordi en hund var løbet over vejen foran hende. Han kørte ned til uheldsstedet og konstaterede, at bussen ikke kunne køre fra stedet. Han kørte herefter A på skadestuen i Y-by. Han gik med ind og var til stede, mens A blev tilset af sundhedspersonalet. A fortalte personalet, at en hund var løbet ud foran hendes bus. Han er helt sikker på, at der blev nævnt en hund. Herefter kørte han A hjem igen. Efter uheldet forsøgte A at komme tilbage til arbejdet igen, men hun måtte sygemeldes igen. Hun kom aldrig tilbage til arbejdet igen. Deres fælles arbejdsgiver gik konkurs i december 2008. Han har efterfølgende talt med A nogle gange, når de tilfældigt er mødtes.

B har forklaret, at han har været kollega med A. Han arbejdede som mekaniker i Ringsted, mens A arbejdede i Æ-by. Han forestod al vedligeholdelse af firmaets busser. På uheldsdagen ringede A til ham og fortalte, at hun var kørt galt med bussen. Hun forklarede ham, hvor bussen holdt. Hun fortalte også, at hun var blevet hentet af en kollega. A oplyste om selve uheldet, at hun måtte undvige for en hund. Derved ramte hun ved siden af busslusen, og bussen blev skadet. Der blev helt sikkert nævnt, at det var en hund, der var løbet ud foran bussen. Han tog efterfølgende ud og besigtigede bussen, som var totalskadet. Uheldsstedet ligger i et sommerhusområde. A stoppede i firmaet kort tid efter uheldet. Han har ikke senere haft nogen kontakt med A.

Parternes synspunkter

A har i påstandsdokument af 6. februar 2018 anført følgende:

Forældelse

Ved U 2017.2583H er det fastslået, at "Efter Arbejdsskadesikringslovens § 77 nedsættes den tilskadekomnes eller de efterlødtes krav mod den erstatningsansvarlige, i det omfang der er betalt eller er pligt til at betale ydelser til de pågældende efter arbejdsskadesikringsloven. Reglen indebærer, at når

et sådant krav kan være omfattet af arbejdsskadesikringsloven, er den tilskadedkomne ikke berettiget til at forfølge sit eventuelle krav efter erstatningsansvarsloven, før spørgsmålet om hans tilsvarende krav efter arbejdsskadesikringsloven er afgjort, jf. hermed U 1995.843H.

Det følger herefter af arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 2, og 3, sammenholdt med forældelsesloven § 2, stk. 1, at den 5-årige forældelsesfrist for så vidt angår differencekrav som udgangspunkt skal regnes fra afgørelsen i arbejdsskadesagen. Dette følger og af retspraksis jf. herved U 2001.1119/2V og U 2012.3181H. For så vidt angår differencekrav kan forfaldstidspunktet således ikke anses for at være tidspunktet for skadens indtræden."

Højesteret henviser i afgørelsen endvidere til U 1995.843H og anfører, i lighed med landsretten, "at skadelidte ikke er berettiget til at forfølge sit eventuelle krav efter erstatningsansvarsloven, før spørgsmålet om hans tilsvarende krav efter arbejdsskadesikringsloven er afgjort". Herefter henviser Højesteret til spørgsmål til Retsudvalget spørgsmål 20, og konkluderer at forældelsesfristen vedrørende krav efter erstatningsansvarsloven tidligst kan udløbe 1 år efter afgørelsen af kravet i henhold til arbejdsskadesikringsloven. "Højesteret tiltræder derfor, at den 5-årige forældelsesfrist for differencekrav i anledning af en arbejdsskade skal regnes fra den endelige afgørelse i arbejdsskadesagen, jf. herved og så Højesterets dom af 5. juli 2012 (U 2012.3181H).

Højesteret må med U 1995.843H, U 2012.381H og navnlig U 2017.2583H anses for at have gjort endeligt op med retsstillingen.

Som følge heraf, må man i nærværende sag konkludere, at A ikke var berettiget til at forfølge sit krav på differencetab før end kravet kan opgøres og dermed forfalder. Tidligste tidspunkt hvorefter sagsøger kunne opgøre sit differencekrav, var ved modtagelsen af afgørelsen af 27. januar 2017, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter erhvervsevnetabet til 20 %. Herved traf Arbejdsmarkedets Erhvervssikring endelig afgørelse i sagen, hvorved kravet kunne kapitaliseres. Det fradrag som anføres i ASL § 77 S fremkommer herved for første gang i sagen. Herefter opgøres kravet tilsvarende i henhold til erstatningsansvarsloven, kravet i henhold til arbejdsskadesikringsloven fradrages og differencekravet forfalder.

Det tidligste tidspunkt, hvor sagsøger herefter var berettiget til at fremsætte differencekravet i sagen, var efter den 27. januar 2017, og kravet fremsættes overfor FAH den 10. marts 2017.

Sammenholdt med Højesterets præmisser, må man herefter konkludere:

at sagsøger tidligst var berettiget til at fremsætte sit krav på differencetab efter den 27. januar 2017,

at den 5-årige forældelse for differencekrav skal regnes fra den endelige afgørelse i arbejdsskadesagen - hvorefter kravet forfaldet altså den 27. januar 2017.

Stævningen blev fremsendt til Københavns byret den 17. juli 2017 hvorfor kravet på differencetab ikke er forældet.

Sagsøgtes anbringender:

Sagsøgte har i processkrift A fremført, at sagen blev afgjort første gang den 23. februar 2009 og stadfæstet af Ankestyrelsen den 19. november 2009.

Afgørelserne er ikke relevante i nærværende sag, idet Arbejdsskadestyrelsen og Ankestyrelsen blot fastslår, at de ikke på det tidspunkt kunne fastsætte et erhvervsevnetab, idet kommunen endnu ikke havde afprøvet sagsøgers evner til at arbejde efter skaden. Styrelserne anfører samtidig, at hvis sagsøger senere sender dokumentation for, at hun har indskrænket arbejdsevne som følge af ulykken, vil man undersøge om sagen kan/skal genoptages. Når styrelsen selv anfører, at sagsøger er velkommen til at indsende dokumentation senere for, at erhvervsevnen er svækket, kan afgørelsen af 23. februar 2009 og efterfølgende afgørelse fra Ankestyrelsen af 19. november 2009 ikke anses for at være endelige i relation til arbejdsskadesikringslovens § 77.

Arbejdsevnen blev derefter undersøgt af kommunen, og Arbejdsskadestyrelsen traf en række midlertidige afgørelser i 2013 og frem, hvor man fastslog det midlertidige tab, imedens afklaringen i kommunen fortsatte. Ingen af disse afgørelser kunne tjene til at opgøre differencekravet, idet disse udelukkende var midlertidige afgørelser med løbende udbetalinger, som ikke kunne kapitaliseres. Øvelsen med at opgøre kravet og fremsætte det, jf. Højesterets præmisser ovenfor, var således ikke muligt, idet kravet på differencetab endnu ikke kunne opgøres, hvorfor kravet på differencetab endnu ikke var forfaldent, og således ikke kunne forfølges.

Først med afgørelsen af 27. januar 2017 - som sagsøgte også anfører som den endelige afgørelse - kunne kravet opgøres. Det fremgår endvidere af denne afgørelse, at den er endelig og at styrelsen af den grund aflyser en ellers planlagt revision af erhvervsevnetabet.

Sagsøgtes anbringende om at forældelse skal regnes fra 19. november 2009 må derfor afvises, idet sagsøger ingen ret havde til at fremføre et differencekrav, som ikke kunne opgøres på det tidspunkt, fordi hendes arbejdsevne ikke var afprøvet af kommunen. Hun kendte derfor ikke sit erhvervsevnetab på det tidspunkt. Erhvervsevnetabet blev efterfølgende midlertidigt sat til 25 % og først i januar 2017 til 20 % endeligt, da den kommunale udredning var afsluttet, og arbejdsevnen endeligt fastslået. Differencekravet kunne således ikke opgøres korrekt, før denne endelige afgørelse forelå.

Sagsøgtes anbringende om at forældelsesfristen er 3 år bestrides endvidere, idet Højesteret i U 2017.2583H har anført, at forældelsesfristerne for diffe-

rencekrav er 5 år.

Dette spørgsmål er imidlertid ikke af betydning for nærværende sag, idet stævning er indsendt ca. 4½ måneder efter afgørelsen af 27. januar 2017.

Ansvar for fagforeningen:

Sagsøgers advokat har allerede i replik, som svar på opfordring 1 i svarskrift anført, at nærværende sag alene vedrører spørgsmålet om differencekrav efter erstatningsansvarsloven.

Drøftelserne med 3F angik spørgsmål vedrørende svie og smerte samt tabt arbejdsfortjeneste. Poster som på det tidspunkt (korrekt) var afvist af FAH som forældede, og derfor var afsluttede mellem sagsøger og sagsøgte, jf. også brev til FAH af 10. marts 2017. Da sagen med 3F alene omhandlede svie og smerte samt tabt arbejdsfortjeneste, har korrespondancen ingen relevans for nærværende sag.

Hund - Anerkendelse

Ansvarsgrundlaget findes i bekendtgørelse nr. 485 om ansvar for hunde § 4, der er en bevisregel, som kun stiller krav om "antagelse". Af domspraksis henvises fx til U 1998.1418V samt U 2017.1598V som uddyber hvornår domstolene har fundet denne bevisbyrde løftet.

Sagsøger har vedholdende fremført, at hun forulykkede på grund af en ukendt hund som hun forsøgte at undvige. Dette er fremført af sagsøger selv på skadestue, hos læger, m.v., og er yderligere bestyrket af anmeldelse af arbejdsskaden, af vidneudsagn, men også af sagsøgers arbejdsgiver i forbindelse med dennes anmeldelse af ulykken til Tryg forsikring.

Sagsøger gør gældende, at det må anses for en velbegrundet og ikke usædvanlig og refleksmæssig handling, at forsøge at undgå at påkøre en hund som løber ud foran ens køretøj.

Ved den af A afgivne forklaring og ved de afgivne vidneforklaringer er det godtgjort, at uheldet er forvoldt af en ukendt hund. Sagsøger har således ved den stedfundne bevisførelse løftet bevisbyrden for at sagsøgers ulykke er omfattet af bekendtgørelsen, hvorfor sagsøgte hæfter for sagsøgers skader, her nærmere bestemt differencekravet i henholdt til erstatningsansvarsloven.

FAH har i påstandsdokument af 8. februar 2018 anført følgende:

at forældelsesfristen for så vidt angår erhvervsevnetabserstatning løb fra datoen for den første endelige administrative afgørelse,

at dette krav er undergivet en 3-årig forældelsesfrist,

at den 3-årige forældelsesfrist udløb på 3-års dagen for den endelige administrative afgørelse, det vil sige den 19. november 2012.

Der er hverken i lovgivningen eller i retspraksis belæg for sagsøgers synspunkt om, at differencekrav på erhvervsevnetabserstatning i en situation som nærværende, hvor kravet rejses mod tredjemand, er undergivet en 5-årig forældelsesfrist. Det gøres herunder nærmere gældende, at såfremt der gjaldt en 5-årig forældelsesfrist, ville sagsøgers eventuelle krav mod sagsøgte være forældet den 19. november 2014.

Det gøres endvidere gældende, at det påhviler sagsøger at bevise, at sagsøger 3 år forud for den 10. januar 2014, hvor sagen blev anmeldt til sagsøgte, ikke havde krav på erhvervsevnetabserstatning efter erstatningsansvarsloven.

Sagsøger havde fuldt ud kendskab til sagsøgtes eksistens og sine mulige krav, og sagsøger anmeldte sagen til sagsøgte den 10. januar 2014. Selv hvis sagsøger havde været uvidende om sine eventuelle krav indtil tidspunktet for anmeldelsen, er sagen forældet, idet sagsanlægget skete den 17. juli 2017, dvs. mere end 3 år efter anmeldelsestidspunktet.

Det gøres på ovenstående baggrund sammenfattende gældende,

at sagsøgers eventuelle krav er forældet.

I forhold til spørgsmålet om anerkendelse, gøres det gældende, at sagsøger på dagen for uheldet oplyste på skadestuen, at hun havde forsøgt at undvige et dyr, og var kørt galt.

Oplysninger om, at der skulle være tale om en ukendt hund, fremkom først næsten 2 måneder efter uheldet. Der var ingen vidner til uheldet, og de fremlagte vidneerklæringer er først indhentet efter tvistens opståen, og må derfor tillægges ganske begrænset bevismæssig værdi,

Det gøres samlet set gældende, at sagsøger ikke har løftet bevisbyrden for, at uheldet var forårsaget af en ukendt hund.

Parterne har i det væsentligste procederet i overensstemmelse hermed.

Retten's begrundelse og afgørelse

Efter arbejdsskadesikringslovens § 77, 2. pkt., skal tilskadekomnes krav mod den erstatningsansvarlige nedsættes, i det omfang der er betalt eller er pligt til at betale ydelser til denne efter arbejdsskadesikringsloven. Det indebærer, at der ved udmåling af erstatning efter erstatningsansvarsloven skal ske fradrag for tilsvarende poster, som skadelidte har fået eller vil få dækket efter arbejdsskadesikringsloven.

For så vidt angår differencekrav, der rettes mod en arbejdsgiver, er det ved Højesterets dom af 16. august 1995, gengivet i U 1995.843, fastslået, at den skadelidte ikke er berettiget til at forfølge sit eventuelle krav efter erstatningsansvarsloven, før spørgsmålet om hans tilsvarende krav efter arbejdsskadesikringsloven er afgjort. Ved Højesterets dom af 24. maj 2017, gengivet i U 2017.2583, er det endvidere fastslået, at forældelsesfristen efter arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 3, for krav som nævnt i stk. 2, dvs. krav efter loven eller mod arbejdsgiveren, regnes fra den endelige afgørelse i arbejdsskadesagen.

Sagsøgerens krav under denne sag er ikke omfattet af arbejdsskadesikringsloven, og kravet er heller ikke et differencekrav rejst mod arbejdsgiveren. Der er derimod tale om et differencekrav, rejst mod tredjemand, efter erstatningsansvarslovens almindelige regler. Reglen i arbejdsskadesikringsloven § 36, stk. 3, der indeholder en fravigelse fra den almindelige forældelsesfrist efter forældelsesloven, finder herefter ikke anvendelse på det krav, der er rejst af sagsøgeren under denne sag. Kravet er derfor omfattet af den almindelige forældelsesfrist på 3 år, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1.

Efter forældelseslovens § 2, stk. 4, regnes forældelsesfristen for fordringer på erstatning eller godtgørelse for skade forvoldt uden for kontraktforhold fra tidspunktet for skadens indtræden, medmindre der er grundlag for suspension af forældelsesfristens begyndelsestidspunkt efter § 3.

Det fremgår af forarbejderne til forældelsesloven, jf. lovforslagets bemærkninger til § 2, stk. 4 (lovforslag L 165, Folketingstidende 2006-2007, tillæg A, s. 5613 f.), at bestemmelsen viderefører gældende praksis med hensyn til fastlæggelsen af begyndelsestidspunktet ved erstatningskrav uden for kontrakt, at det som udgangspunkt er tidspunktet for lidelsens opståen, der er afgørende, hvis der ved per onskade er forskel på den skadelige påvirkning og tidspunktet for lidelsens opståen, og at fristen i disse tilfælde løber fra det tidspunkt, hvor de følger, der kræves erstatning for, har vist sig på en sådan måde, at skadelidte havde rimelig anledning til og mulighed for at rejse et - eventuelt foreløbigt - erstatningskrav.

Ved Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 23. februar 2009 anerkendtes arbejdsskaden, men det anførtes vedrørende eventuelt erhvervsevnetab, at den erhvervsmæssige situation var uafklaret, fordi sagsøger var sygemeldt og modtog dagpenge. Afgørelsen af 23. februar 2009 blev - for så vidt angår erhvervsevnetabet - stadfæstet af Ankestyrelsen den 19. november 2009. Sidstnævnte afgørelse var dermed - for så vidt angår erhvervsevnetab - en endelig afgørelse. Retten finder imidlertid, at de mulige følger af skaden i form af et eventuelt erhvervsevnetab ikke havde vist sig på en sådan måde, at der var rimelig anledning for sagsøger til på dette tidspunkt - den 19. november 2009 - at rejse et erstatningskrav.

Som grundlag for Arbejdskadestyrelsens afgørelse af 24. februar 2010, der blev stadfæstet af Ankestyrelsen den 15. september 2011, og hvorved det varige mén forhøjedes til 8 procent, forelå en funktionsattest fra sagsøgerens læge, hvorefter der var smerter i højre albue, smerter ved løft af højre arm og stikken i hele armen specielt om natten, ligesom det fremgik, at sagsøger ikke kunne lave armbelastende funktioner. A måtte endvidere opgive at gennemføre en bevilget revalidering i 2010-2011 som henholdsvis kørelærer og som kørselsdisponent på grund af problemerne med højre arm. Retten finder på denne baggrund, at forældelsesfristen efter erstatningsansvarslovens § 2, stk. 4, senest må løbe fra Ankestyrelsens afgørelse af 15. september 2011, hvormed sagsøgerens mulige følger af skaden var blevet fastslået på en sådan måde, at der var anledning til at gøre et erstatningskrav gældende vedrørende erhvervsevnetab. Den omstændighed, at størrelsen af kravet på dette tidspunkt ikke med sikkerhed kunne fastslås, findes ikke at kunne føre til andet resultat, herunder da kravet kunne rejses som et foreløbigt krav.

Den omstændighed, at Arbejdskadestyrelsen efterfølgende traf en række midlertidige afgørelser vedrørende erhvervsevnetab, finder ikke at kunne føre til yderligere forlængelse eller suspension af forældelsesfristens begyndelsestidspunkt. Det forhold, at størrelsen af fradraget efter arbejdsskadesikringslovens § 77, 2. pkt., ikke med sikkerhed kunne fastslås på dette tidspunkt, findes heller ikke at kunne føre til andet resultat.

Sagsøgerens krav var således ikke forældet, da kravet blev rejst over for FAH den 10. januar 2014.

FAH afviste sagsøgerens krav ved brev af 24. april 2014. Da sagsøgeren først har anlagt sag den 14. juli 2017, er kravet forældet. Retten tager herefter sagsøgtes frifindelsespåstand til følge som nedenfor bestemt.

Vedrørende sagens omkostninger forholdes som nedenfor bestemt, idet retten kan oplyse, at der er tilkendt et passende beløb til dækning af udgift til advokatbistand med 31.250 kr. inkl. moms. Retten har ved fastsættelsen taget hensyn til sagens værdi, forløb og udfald.

Thi kendes for ret:

FAH frifindes.

A skal inden 14 dage betale sagens omkostninger til FAH med 31.250 kr.

De idømte sagsomkostninger forrentes efter rentelovens § 8 a.